

MAGYARÁG

VII. No. 37
1938. Febr. 7

2 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Óriási belpolitikai változások Németországban

Hitler felmentette állásától a német hadügyminisztert és személyesen irányítja a hadsereget

Berlin, febr. 5. Hetek óta ír a világsajtó arról, hogy Blomberg német hadügyminiszter kiválik a kormányból. Péntek este azután sokkal mélyrehatóbb változások következtek be a német hadsereg, külpolitika és gazdasági minisztériumok vezetésében, semmint azt hinni lehetett. Hitler csakis minden hatalmat a maga kezébe összpontosított — felmentette tiszttségétől nem csak Blomberg hadügyminisztert és Fritz vezérezeredet, hanem Neurath külügyminisztert, a tokiói, római és bécsi követeket visszahívták.

Péntek este az összes német rádióállomások közölték a német kormányban beállott változásokat, amely szerint:

Hitler vezér és kancellár elfogadta Neurath báró külügyminiszter lemondását és helyére Ribbentrop londoni követet nevezte ki. Neurath azonban mint tárcanélküli miniszter tagja marad a kormánynak. A kancellár felmentette tiszttségétől Blomberg tábornok hadügyminisztert és Fritz vezérezeredet, véderőparancsnokot. A hadsereg vezetését és véderőparancsnokságot közvetlenül Hitler vezérkancellár irányítása alá helyezték. Hadsereg parancsnokká Branitsch tüzérségi tábornokot nevezték ki.

Hitler ötfüggetlen főpolitikai kabinettanácsot szervezett, amelynek elnöke Neurath báró v. külügyminiszter.

A tokiói, bécsi és római nagyköveteket visszahívták és rendelkezési állományba helyezték.

A birodalmi gazdasági minisztériumot Göring tervei szerint átszervezték. A gazdasági minisztérium élére Suckporosz miniszter került, Göringet Hitler vezértábornaggyá léptette elő.

A birodalmi gyűlést február 20-ra, vasárnapra összehívták.

A szombat reggel német lapok természetesen csak az események regisztrálásával foglalkoznak és az okokat írják meg.

A „Völkischer Beobachter”

azt írja, hogy a birodalmi véderő és külpolitika átszervezése nem véletlen műve, hanem tervszerű fejlődés útján történt. A Berliner Börsenzeitung szerint a nemzeti szocializmus fejlődésének útjában újabb tervszerű átszervezés történt.

Maximálták Nagyváradon a kenyér, hus és tűzifa árát

Nagyvárad, febr. 5. A maximumbizottság a következő árakat állapította meg:

Nullás liszt elsőosztályu, nagybani eladása 9.40 (eddig 9.70), kicsinyben ára 10 lej. Ugynevezett 2-es számú fehér liszt nagybani ára 9, kicsinybeni ára 9 és fél lej. 4-es liszt, amiből a félbarna kenyér készül 8.20, kicsinyben 9 lej. 6-os számú liszt eladási ára kicsinyben 7.50 lej nagyban 7 lej.

Kenyer: elsőosztályu fehér kenyér 9, félbarna 8, a barna kenyér 7 lej lesz kilogrammonként.

Hus: marhahus elsőosztályu 22 lej, másodosztályu 18 lej. Borjúhús 25, szopós borjú 32, disznóhús kilója 28 lej, zsír 37 le.

Maximálta a tanács a tűzifa eladási árát is a következőképpen:

Elsőosztályu cser 6400 lei va gononként, másodosztályu 6000 bukfa elsőosztályu 5600 lej vagononként, másodosztályu 5100 lej, vágott fa 100 kilogrammonként 60 lei házhoz szállítva 65 lei.

Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium rendelete értelmében maximálták a petróleum és só árát.

Világító lámpa-petroléum: eladási ára kicsinyben 3.89 lei

kilogrammonként és 3.50 lei literenként.

Só: a monopolraktárakban 2 lei 70 bani, viszonteladónál 3 lei 40 bani.

Kinevezték a váradi Munkakamara új vezetőségét

A nagyváradi Munkakamara új vezetőségét a mai napig sem iktatták be.

A mai bukaresti lapok — valószínűleg a munkaügyi minisztérium hivatalos közlése nyomán — azt írják, hogy a nagyváradi Munkakamara élére az alábbi vezetőséget nevezték ki:

Elnök: Holban Victor magánbiztosító, a minisztérium delegátusa Ioan Toma, munkásszekció: Gh. Caramatroc, Gh. Danila és Stefan Rusceac, magánbiztosító szekció: Victor Holban, Gheorghe A. Peire, és Hențiu Ludovic, ipa-

ros-szekció: Martin Siminescu, Iosif Ciupa és Vasile Cocos.

Magánértékeléseink szerint Victor Holban elfoglaltságára való tekintettel nem fogadta el elnöki kinevezését, a beiktatás azért késik.

A Munkakamara elnöke hírszerint Tărăn Iosif, vagy Dara ban jelenlegi városi tanácsos lesz. A jövő hét első napjaiban minden körülmények között sor kerül az új ideiglenes tanács beiktatására. Egyelőre azonban a kinevezés hivatalosan nem érkezett meg a nagyváradi Munkakamara-hoz.

IDŐJÁRÁS

Változó felhőzet, hőmérséklet süllyed, keleten csapadék.

Mai számunk 8 oldal, 2 lei

A háziasszony nem tud varázsolni

— ha váratlan vendégek érkeznek, de egy jó kávéval mindig meg tudja kínálni őket. Nagyobb örömet nem is szerezhetnek neki, mintha még egy csészével kérnek. Ebből látja, hogy ízlik a kávéja, melyet az egészséges Kathreiner- és Valódi Franck-ből készített. Hogy emellett még annyira olcsó is, annak még inkább örövend.

Hajó a ködben...

EGY TÖRTÉNELMI EPIZÓD EMLÉKEZETE: A MERÉSZ ÁLOM BETELJESÉDE??

Anglia nem mint egyenrangú fél tárgyal Irországgal. Érdekes ez alkalommal feleleveníteni az ír szabadságharc egyik legizgalmasabb epizódját, az „Aud” gőzös cím már történelmi jelentőségű kalandját a világháború második esztendejében.

1916. husvét vasárnapján az Északi tengert barátságtalan köd ülte meg. Az irországi „Tralee” öbölben egy kis, összehajtható csónak igyekszik a part felé. Ketten ülnek benne: Az egyik egy, a közelben veszteglő német tengeralattjáró matróza, a másik szikár, izmos, elszánt arcú férfi: Sir Roger Casement, aki pár perc alatt eltűnt a partmenti fák között. A csónak matrózával visszament a tengeralattjáróhoz.

Sir Roger Casement partraszállása a világháború egyik legérdekesebb epizódjával függ össze. Ir hazafi volt ez az ember, aki az angolokat fanatikusán gyűlölte. A világháború alatt az irek érkezettinek látták az időpontot arra, hogy komoly elszakadási mozgalmat indítsanak Anglia ellen. Az összeesküvő lelke Casement volt, aki a kitűzött cél eléréséhez a németek segítségét vette igénybe.

A németek 1916. tavaszán a legnagyobb titokban szerelték fel a „Polarstern” nevű gőzöst hadianyaggal és egy fegyveres különítménnyel. A titkos kamrákban lőszert és fegyvereket rejtettek el. Ezt a fegyveres szállítmányt az ireknek szánták. Ezáltal akarták a németek Anglia fegyveres ellenállását gyengíteni. Casementet egy német tengeralattjáró szállította már előre Irországba, ahol a fegyveres hajóval randevuja volt.

A hajócskát a titoktartás végett egy teljesen ártatlan kereskedelmi gőzössé alakították át, hogy rendeltetési célját annál biztosabban elérhesse.

A ládákban egy norvég hajóistársaság egyenruhái kerül-

tek elő. A németek még arra is ügyeltek, hogy az irányítótól kezdve a legutolsó szardiniás dobozig minden cikk norvég cégjelzésű legyen. A legénységnek hosszú szakállt kellett növesztenie, hogy az angol őrszázadok a hajót jelentéktelen norvég halászgőzösként tekinték. Az „Aud”-ra átkeresztelt „Polarstern” kapitánya elrendelte, hogyha a brit hadihajók átkutatnák az Audot, a géptáviró háromszoros topp jelére a hajót fel kell robbantani.

Az „Aud” parancsnokának, Spindler kapitánynak vezetése alatt pontosan a kitűzött idő-

ben elérte az ír part megbeszélt randevuhelyét, de Casementnek nyoma veszett. A német admirális — a hajónak nem lévén rádiója — nem értesíthette Spindlert arról, hogy az angolok mindenre rájöttek. Így lord Casementet az ír parton már egy brit katona járőr várta és elfogta.

Az „Aud” sorsa most már drámai gyorsasággal pecsétlődött meg. A láthatáron mindenfelől brit hadihajók állták el útját.

A hozzá legközelebb lévő „Bluebell” brit cirkáló pedig tüzelni kezd rá, mert „állj” parancsának nem tett eleget.

Spindler érezte, hogy ütött a cselekvés órája. Az „Aud” árbocára felszökken a német hadikobogó, mert további titkolódzásnak nincs helye. Az „Aud” géptávirója leadja a háromszoros „stopp” jelet. Az egész német legénység és tisztikar a tengerbe ugrik, a következő percben pedig órási robbanás rázza meg a levegőt. Az „Aud”, alias „Polarstern” apró szilánkokra zúzódva elmerült a vízben. A német tengerészkülönítmény rövid idő alatt mint hadifogoly a Bluebellre került, ahol Spindler kapitánynak tudtára adják, hogy Casementet elfogták.

Igy hiúsult meg a nagy reményekkel indult irországi felkelés, amelynek befejezése gyanánt a Donington Hallban összeülő haditörvényszék az ír főurat halálra ítélte. Az „Aud” legénysége egy internáló táborba került, ahonnan 1918. áprilisában fogolycsere révén szabadult ki.

Fényképes nyilvántartás készül a „fekete börzésekről”

Bukarest, febr. 5. Érdekes rendelkezést bocsátott ki Mitita Constantinescu, a Banca Nationala kormányzója: úgy intézkedett, hogy a jegykibocsájtó intézet mellett működő rendőri szolgálat készítsen nyilvántartási lapokat mindazokról az ügynökökről, akiket

mint feketetőzsdéseket ismernek. Azon ügynököket, akikről tudják, hogy a fekete tőzsdén dolgoznak, vagy akik erre vonatkozóan gyanúba keveredtek, felidézik a Banca Nationalához és elkészítik nyilvántartási ivaikat, amelyekhez két fényképet mellékelnek.

A szülők találták meg öngyilkos lányuk és a kikosz- razott vőlegény holtestét

Bálti, febr. 5. Vdovicenco Grigor 21 éves fiatalember hó napok óta udvarolt Sauciu Katalinnak. A fiatalember járt a szülői házhoz és nem talált ellenzésre. — Annál nagyobb volt a meglepetése, amikor most megkérte a leány kezét és a szülők kikoszrazták a szerelmes fiatalembert. A fiatalok még tovább is találkoztak, de a szülők nem tágitottak. Ekkor megelégedött bennük a közös öngyilkosság gondolata. Tegnap reggel, amikor a leány szülei nem voltak odahaza a

fiatalember meglátogatta szerelmét. Beszélgetés közben elveit egy méreggel telt üveget és annak tartalmát két pohárba öntötte. A fiatalok felhajtották a méreggel telt poharat. Amikor a szülők háza érkeztek, a fiatal szerelmeseket eszméletlen állapotban találták. Beszállították őket a kórházba, ahol a fiatalember egy óra múlva meghalt. A leányt orvosi beavatkozással megkísérelték megmenteni, azonban azt hiszik, hogy minden kísérlet hiábavalóan bizonyul.

Ajándék-akciónk

szelvénye

3

Aki a folytatólágon megjelölt száma kát összegyűjti, résztvesz az „Ajándék-akciónk”

1938. február — március

Ítélet egy besszarábiai kommunista perben

Bukarest, febr. 4. A hadbíró ság ma hirdetett ítéletet 37 besszarábiai fiatal zsidó vádlott ügyében akiket azzal vádoltak, hogy Budachi besszarábiai határmenti helységben kommunista jellegű összejövetelt tartottak.

A vádlottak közül 15-öt 2—5 hónapi börtönbüntetésre ítélte a hadbíró ság, míg a többieket felmentették a vád és annak következményei alól.

Az ítélet kihirdetése után az egyik vádlott, Szura Goldmann mérget vett be. Súlyos állapotban szállították kórházba.

Vendéglő megnyitása

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

General Mosoiu (Mezey Mihály)-ucca 7. alatti vendéglőt átvettem.

A megnyitás alkalmából **disznótoros vacsora és turós csusza, állandóan kitűnő fajtörök, szolid és figyelmes kiszolgálás a legolcsóbb árak mellett.**

Szíves pártfogást kér:

Csernő Mihály

vendéglő

Színház

A THÁLIA SZÍNHÁZ vendéjátékának műsora

Vasárnap d. u. 3 órakor: **MINDÖRÖKKE** (Rendes helyárakkal).

Vasárnap délután 6 órakor: **HOLNAP ÁGYBAN MARAD.** (Rendes helyárakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: **Róman** előadás.

Délutáni előadások. Olcsó helyárakkal. Szombaton délután 5 órakor és kedden délután 5 órakor **Lakatos László** izgalmas, bűnügyi színművének a LAZ-nak lesz két olcsó helyáru délutáni előadása, — míg hétfőn délután 5 órakor **Bókay János** nagyszerű vígjátéka a **Szakíts helyettem** kerül színre szintén olcsó helyárakkal. Mindhárom délutáni előadásra jegyek már csak korlátozott számban kaphatók a színház elővételi pénztáránál

Rendkívüli pompával fogadták Horthy magyar kormányzót Krakóban

Krakó, febr. 5. Horthy Miklós magyar kormányzó ma dél előtt 11 órakor érkezett meg Krakóba. Az ősi lengyel királyi város leirhataflan pompával fogadta Horthy Miklóst. A pályaudvar aranyozott cimeikkel díszített csarnokát vörös szőnyegek borították. A zászlódiszbe öltözött pályaudvar első sinpárja fölött 20 méter magas baldachin ékeskedett. A baldachin alatt várakozott a lengyel kormány élén körülvéve a tábornokok díszes csoportjától, Moscicki köztársasági elnök és Ridz Smigly marsall.

Amikor a magyar kormányzó vonata befutott a krakói pályaudvarra, a lengyel katonai zenekar a magyar himnuszot játszotta. Horthy magyar kormányzó tengernagygy egyenruhában szállott ki a vonatból. Kezét fogott Moscicki elnökkel és Ridz Smiglyvel, akik néhány szóval köszöntötték. Ez-

után ellépett a diszszázad előtt.

A pályaudvar fogadótermében Horthy Miklós cercle-t tartott a fogadására megjelentek között, majd bemutatta a köztársasági elnöknek saját kísérete tagjait, elsősorban fiát Horthy István miniszteri tanácsost, Kánya Kálmán külügyminisztert.

A pályaudvar előtt lengyel gyermekek, a háboruban elesett legionáriusok árvái sorakoztak fel. A kivonulási diszkapu előtt a magyar kolónia tagja előtt, 6 éves lengyel kisfiú, lengyel szokás szerint előbb tollas süvegét a földhöz vágta, majd rövid lengyel beszédben köszöntötte a kormányzót, társa egy kisleány pedig hatalmas rózsacsokrot adott át. A lengyel gyermekek magyar „éljen”-nel fejezték be a felköszöntést. A kormányzó megcsókolta a két kisgyermeket, majd a tömeg üdvözlé-

gása közben autójába szállott. Az autót két ulánus diszszázad kísérte. Felsorakozott a tömeg az utvonalon végig, ahol a díszmenet elvonult a „Barbahan” erődtímenyig, amelynek udvarán a városi tanács és a céhek népies öltözetébe öltözött küldöttsége fogadta a kormányzót, akinek érkezését fanfark jelezték. Krakó polgármestere kenyeret és söt nyújtott át a kormányzónak. Horthy Miklós innen a várba megy, ahol diszszázad fogadja. A vár legmagasabb tornyára felszökken a magyar lobogó. Horthy kormányzó megkoszorúzza Pilsudszky marsall sirját, majd a hercegérsek társaságában a székesegyházba ment és megkoszorúzza Báthory István lengyel király sirját. Moscicki elnök ezután elkísérte Horthy Miklóst a várpalotában levő szállásáig és ezzel a díszes fogadtatás végét ért.

kényszerből leszállított nemzeti spanyol repülőgépeket ismét üzembe helyezik. Ezek a gépek hosszabb ideig állottak a hangárokból és csak a napokban szállítottak fel, hogy újabb támadásokat intézzenek a nyílt városok ellen és nemzetközi bonyodalmakat idézzenek elő. Ugyanezt lehet elmondani a kartagéniai hajóhad-támaszpontja is, ahonnan a köztársasági hajók ismételt kalózkirándulásokra futottak ki nemzeti spanyol lobogó alatt. Egyébként felvetődik a kérdés, hogyan lehet, hogy az „Alcira” elleni bombatámadásnál olyan hirtelen kéznél voltak a köztársasági lobogó alatti mentő hajók.

A francia hajóraj szigorított ellenőrzésre adott utastást

Páris, február 5. A Paris Soir értesülései szerint a Földközi-tengeri francia hajóraj megkapta az utasításokat a megszigorított ellenőrzésre. Az ellenőrzésben huszonegy hajóegység és harminc vízirepülőgép vesz részt. Ha egy kalózhajó hovatartozását kétségtelenül megállapítják, a nyoni hatalmak azonnal összeülnek tanácskozára és megállapítják azokat a módokat, amelyekkel a támadásért felelős államot kártérítésre kötelezik.

Ujból elsüllyesztettek a Földközi-tengeren egy angol hajót

Hadiállapotba helyezték az angol és francia hajóhadat a Földközi-tengeren

LONDON, február 5. Az „Endymion” angol hajó elsüllyedése nyomán támadt izgalom még el sem ült és az angol közvéleményt egy újabb angol hajó elsüllyedéséről elterjedt hír döbbenette meg. A nagyjelentőségű eseményről elsőnek a barcelonai spanyol köztársasági kormány jelentése adott hírt. Eszerint péntek reggel háromnegyed hétkor Barcelonától husz tengeri mérföldre elsüllyedt az „Alcira” nevű angol gőzös. A Havas-iroda jelentése szerint az Alcira eddig ismeretlen részről végrehajtott támadás következtében pusztult el, viszont a Reuter-ügynökség barcelonai távirata azt hangoztatja, hogy az „Alcira” a nemzetiek két repülőgépe bombázta.

Az angol és francia hadihajók támadásra készen

A Daily Express jelentése szerint a földközi járőrszolgálatban részvevő

valamennyi angol hadihajó rádióparancsot kapott arra, hogy a rendes kereskedelmi útvonalokon talált tenger-alattjárókat minden előzetes figyelmeztetés nélkül támadja meg.

Eden angol külügyminiszter rövidesen fontos nyilatkozatot tesz arról, hogy milyen magatartást tanúsít az angol kormány az angol hajók elleni támadásokkal kapcsolatban.

Erélyes rendszabályok

A Daily Telegraph szerint

Anglia javasolni fogja, hogy újabb tenger-alattjáró támadás esetén, ha sikerül a támadó nemzetiségét megállapítani, — azonnal hívják össze a nyoni bizottságot és kobozzák el a támadó állam külföldi javait a szenvedett károk fedezésére.

Hogyan történt a támadás

Barcelona, február 5. A Reuter-ügynökség a barcelonai hadügyminisztérium következő közleményét továbbítja: „Pénteken reggel a Barcelonától mintegy husz mérföldnyire haladó „Alcira” nevű angol hajót két Palma de Majorica irányá-

ból jövő vízirepülőgép támadta meg és süllyesztette el. A repülőgépek kétszer repültek el a hajó felett, első alkalommal három, másodszor két bombát dobtak le. A hajó azonnal elsüllyedt. A személyzet huszonöt tagját — valamennyien angolok — továbbá a benemavakozási bizottság megfigyelőjét egy spanyol köztársasági hajó és egy halászhajó mentette meg. Az elsüllyesztett hajón rajta volt az angol lobogó és a benemavakozási bizottság lobogója. A hajó Barcelona felé tartott szénrakománnyal”.

Salamanca szerint kényszerleszállás után köztársasági kézbe került repülőgépeken vörös repülők követték el a bombázást

Salamancai hivatalos spanyol nemzeti helyen rámutatnak arra, hogy a nemzeti csapatok terrueli újabb előrenyomulása s a déli harcva-

áltörése után Valenciában nagy a csüggedés és a köztársaságiak mindent egy kártyára akarnak felfenni. A nemzeti spanyol kormány egyszer

már az egész világ előtt megdönthetetlen bizonyítékokkal mutatták rá a murciai köztársasági repülő-támaszpontra, — ahol a vörös front mögött

olvasta, hogy falun olcsóbb lesz a cukor és a dohány.

— Bizony jó lenne falun lakni. Igaz, hogy sokszor mondogatták a vendégeim, amikor egy sáros uccába érkezik a konflis, hogy „falu ez, nera város”, de mihejt bemennek a trafikba, vagy a szatócsüzletbe, az árákról mingyán látni fogják, hogy mégis város és nem falu.

— Mit szól maga ahhoz, hogy Ahmed Zogu albán király magyar grófnőt vesz feleségül.

— Pardon Ippog tegnap olvastam, hogy Zog és nem Zogu, az ut azt csak becézésből töltötték a nevéhez. De minden esetre szip dolog, hogy ippeg egy magyar grófnőt választott feleségül, pláne egy Apponyi grófnőt. Lehet, hogy gondujja, hogy ojan szépen fog tudni beszélni, mint néhaji Apponyi Albert.

— Apponyi Albertől jut eszembe. Milyen eredménye volt a Népszövetség legutóbbi ülésének?

— Én nem tudom, de a külügyminiszter ur nagyon megvót elégedve, amijér nem mondták ki a sürgősséget. Pejig ez nem új dolog: a Népszöveccsigben eddig soha semmi nem vót sürgős.

MAKOSKALÁCS A NÉPSZÖVETSÉG ELŐTT

Hogyan menekült meg a magyar mák az opiumellenes hadjárat elől?

Genf, február 16. Szakállas, komoly, barna arcú ur ül velem szemben egyik genfi tóparti kávéházban, halkán, megfontoltan beszél s én mégis olyan izgalomban hallgatom, mintha detektivregényt olvasnék. Russel pasa, Kairó rendőrfőnöke mesél arról az irtóháborúról, a melyet évek óta folytat a kábítószér csempészek ellen. Keleten a kábítószerek használata sokkal jobban el van terjedve, mintsem európai fantázia egyáltalán elképzelhetné. Százmillió forgalomról van szó, óriási hasznokról, de milliókba kerül a csempészés elleni harc is. — Russel pasa először szervezte meg a Szezei csatorna bejáratánál és a Földközi tenger partjain a kábítószér csempészek elleni rendőrséget. Most Genfben a Népszövetség ópiumbizottságának számol be védekezésének megszervezéséről és módszereiről.

Kokain, hasis, morfium, heroin egyik legnagyobb csapása a keleti embernek. Russel pasa nem csak azok ellen harcol, akik Egyiptomba csempészik be és árusítják a kábítószereket, hanem azok ellen is, akik a Szezei csatornán keresztül Európából Indiába, vagy Indiából Európába akarják vinni a fehér mérgeket. Így akciója az egész világ kábítószercsempészeinek dolgát nehezíti meg. Tavaly például Russel pasa külön rendőrsége 2292 csempészt és 572 megrogzott kokainistát fogott el. A csempészek 10—15 évi fegyházat kapnak, a kokainistákat zárt intézetbe csukják.

A NAGY ÜZLET.

A nagy büntetés azonban egyáltalán nem riasztja vissza a többieket. Az üzlet ugyanis igen sokat hoz: egy kiló heroin Kínában 5000 frankba kerül, Port Saidban, a Szezei csatorna torkolatánál 12 ezerért lehet eladni. Görögországban, Törökországban pedig a három szorosát is megkapni érte.

DUPLA TALP HELYETT DUPLA TÉRD.

— Legutóbb — mondta Russel pasa — egyik rendőrtiszttem az alexandriai kikötőben a hajóérkezést figyelte. A lázas rohanás, kiabálás, szaladgálás, egymás nyakába esés már elmúlt, a tiszt már vissza is akart fordulni, amikor feltűnt neki, hogy egy idősebb hölgy egy középkorú úriember karjára támaszkodva sántikál le a hajóhídon. A dolgot azért találta különösnek, mert nemzetközi szokás, hogy a beteget és gyengékedőket a többi utas előtt teszék partra. Az is gyanú volt, hogy a hi-

don nagyon nehezen járó hölgy hirtelen megcsuszott, de csodálatosképpen nem esett el, mert feltűnő erővel kapaszkodott meg a korlátban.

— Kövessenek kérem a kikötői őrszobára — szólította meg őket. Méltatlankodva vele mentek. A férfit megmotoszták, nem találtak nála semmit. Az öreg hölgy motozása is eredménytelen volt. Mindez nem nyugtatta meg a rendőrkapitányt. Elengedte ugyan őket, de gondoskodott, hogy utlevelüket azon a címen, hogy a hajó érkezése utáni zűrzavarban elkallódtak, ne adják ki azonnal. A rendőrségen feljegyezték a címet, hogy hová küldjék a passzusokat utánuk.

— Most történt a legérdekesebb — folytatta Russel pasa. — Derék rendőrtiszttem és emberei a két gyanúsított után mentek. Azok bemondják a címet a taxisoffőrnek, néhány száz méter múlva azonban kopogtatják, új címet mondanak s a kocsit egészen más irányban halad tovább.

A detektívek mindenütt a nyomukban. Penzióban szállnak meg. A detektívek lesbe állnak s egy óra múlva „csodát” láthatnak: az öreg beteg asszony könnyedén, vidáman megy el hazulról. Kezében kis csomagot tart. A kapitány a kézzel-lábbal tiltakozó hölgyet bekiséri a rendőrségre. Néhány perc múlva hozzák a férfit is. Először megvizsgálják a csomagot, legnagyobb meglepetésre egy pár finom női harisnya van benne. Női motozót tartanak és megvizsgálják azt a harisnyát is, amit a nő a lábán visel. Most már több eredmény, nyel, nem a harisnya talpa dupla, hanem a térde tája. Heroint találtak benne.

— Most már gyerekjáték volt megfejteni a rejtélyt — mondja finom mosolygással a kairói rendőrfőnök. — A kábítószereket általában keftőstalpu harisnyában szokták elrejtetni és a motozáskor csak az öreg hölgy harisnyájának a talpát vizsgálták meg.

— Eddig értem, — vetem közbe — de miért kellett magát öregnek és betegnek tefnie?

— Egyszerű — hangzik a válasz — Mindkét térde annyira ki volt párnázva heroinnal, hogy nem is tudott volna ki-egyenesezni, kénytelen volt tehát rogyant térdű öreg nőt játszani. A két jómadár egy nemzetközi csempész szervezet tagja volt. Hogy saját bőrüket megmenték, elárulták valamennyi ügynök nevét. Száztíz férfit és nőt tartóztattunk le akkor egy hét alatt.

POSTASZEKRÉNY A KUTYAÓLBAN.

— A legnagyobb görög kábítószergyárosokat, a Vutsinas testvéreket szintén az én adataim alapján leplezték le — mondja Russel pasa. — Megtudtam, hogy, négyemeletes, saját palotában rendezkedtek be. A rendőrség kénytelen volt kibérelni a szemben levő házat, ott helyezte el embereit, akik éjjel-nappal figyelték a csempészbanda házának ablakait és kapuit. Végül észreveték, hogy az udvari kapu mellett álló kutyaórhoz gyakran odamennnek és feltűnően sokat játszogatnak el a kutyával. — Egy éjszaka a detektívek ellopák a kutyaólat. Szétfeszítették és ekkor kiderült, hogy a csempészek — postaszekrénynek használták. Az ügynökök az érkező árut elrejtették a tető egy kis nyílásában, a házbeliek azután lementek és felvitték. Hajnalra az egész házat elfoglalták és rövid tűzharc után a bandát bevitték a rendőrségre.

Egy óriási heroin-csempésztársaságot a véletlen játszott a rendőrség kezére. A postáról jelezték, hogy egy ártatlan-nak látszó vegyszeti csomagra a Diacetyl szó helyett „Diacetyl”-t irtak. A rendőrségen

Hogy lett a magyar mákos-kalács — kivétel?

Russel pasa 292 oldalból álló tervezetet nyújtott be a Népszövetség állandó ópiumbizottságának. Utána érdekes vita volt, amelynek végén a pasa felszólította a Népszövetség tagállamait, hogy tiltsák meg országukban a máktermelést. Erre felállt Magyarország megbízottja, gróf Apponyi Albertné és kijelentette, hogy ez Magyarországra nem vonatkozhatik mert nálunk a mákból nem gyártanak ópiumot, hanem eredeti formájában, legfeljebb megőrölve közkedvelt népi tápláléknak használják. — Hát ezt senki sem akarta elhinni. A bizottsági tag urak fejüket csóválták és nem értették, miért kel a köztisztletben álló grófné a mák védelmére? A bizottság hajthatatlan maradt és már-már megszavazta a mák-tilalmat. Apponyi Albertné erre két napi haladékiért, amit udvariasságból megadtak neki.

A grófné rögtön telefonált haza Budapestre a szakácsnőjé-

Eredeti közlemény:

„Erdélytől Bécsig minden gyomorspecialistát felkerestem...”

Érdekesnek tartjuk alábbi levelet teljes egészében leközölni:

„Harminc évig szenvedtem súlyos gyomorbajban. Erdélytől, Budapest, Bécsig minden gyomorspecialistát felkerestem nagyon sokféle orvosságot kaptam, de egyik sem segített. Az étkezésben szigorú diétát tartottam a fájdalmaimat csak szódabikarbonával tudtam csillapítani. Rövid megszakítással 4 üveg Gastro D.-t vettem be s most fájdalmaim teljesen megszűntek és olyan ételek fogyasztását engedem meg magamnak, melyek élvezetéről a Gastro D. szedése előtt álmodni sem mertem volna! Megragadom az alkalmat, hogy kifejezzem hálámat az Ön által forgalomba hozott Gastro D. iránt. A kitűnő szert több gyomorbeteg ismerősömnek ajánlottam itt Aradon s mind hálásak érte. Tisztelettel Czelnay Gyula, Arad 1937. június 16-án.

Fenti köszönőlevél fényesen bizonyítja a Gastro D. rendkívüli gyógyító hatását.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban és vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

azonnal sejtették, hogy hivatalos vegyész ilyen hibát nem követ el. Felbontották a csomagot és két kiló heroint találtak benne.

Lippay Imre.

Titok. Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Darmolt használjon Ön is! Hatása kitűnő.

BELPOLITIKAI FIGYELŐ

Ismeretes, hogy a liberális párt felhivatalosa a Viitorul heves kampányt kezdett a „Totul pentru Tară” párt ellen. A Viitorul nyíltan felszólította a legionáriusokat: adjanak programot — a misztikus és „égi” szimbólumok helyett.

Codreanu szervezetének lapja a „Buna-Vestire” válaszolt a liberálisok támadására és felvette a kérdést: ha a legionáriusok valóban a neo-kommunizmust hirdetik — ahogyan a Viitorul írja —, miért nem léptek fel ellenük, amíg kormányon voltak? A heves polémia tovább tart — és a két párton kívülálló politikai körök érdeklődéssel figyelik a sajtóharcot, annál is inkább, mert a Viitorul leszögezte, hogy a volt Vaszárda elleni támadások sem Dinu Bratianu, sem Tatarescu, sem Bratianu személyes utasítására nem történt, hanem a párt összességének elhatározása. A választási propagandában is a liberális párt összes vezetőinek utasításba adta a vezetőség, hogy szóval harcoljanak a legionárius-mozgalom ellen.

Mi okozta a liberálisok hirtelen irányváltását? Mert az kétségtelen, hogy amíg kormányon voltak — nem voltak ilyen kérlelhetetlen ellenfelei a legiónak. (Legalább is Duca halála óta nem.) Két feleletet adhatunk erre a kérdésre.

1. Codreanu körlevelében felszólította híveit, hogy a választási propaganda során sem a mostani kormánytól, sem a nemzeti parasztpárttól ne hódítsanak el szavazatokat, hanem egyedül azt a 700 ezer szavazót próbálják meggyőzni, akik a legutóbbi választáson az akkori kormány „hozományát” képezték, mert ezek — meggyőződés nélküli emberek. Voltaképpen tehát a legionáriusok is csak a liberálisok ellen akarnak harcolni — a liberálisok ezért mentek át ellen-támadásba.

2. A másik magyarázat — amit a „Semnalul” című lap ad: a liberálisoknak van érzékük az orientálódás iránt és nem szentimentálisok. Tehát nem indok nélkül kezdték meg a sajtókampányt.

Majd elvállik.

IURNU-SEVERINBEN

A nemzeti parasztpárt gyűlését megakadályozták. A terem ablakait ahol Mihalache beszélni akart, beverték. Mihalache tiltakozó táviratot intézett az uralkodóhoz.

A gyűlést mégis megtartották a nemzeti parasztpárt klub-helyiségében. Itt Mihalache nagy beszédet mondott és ismételten hangsúlyozta, hogy az ő véleménye szerint úgy

Köztisztviselő, vagy magántisztviselő a betegsegélyező-orvos?

A nagyváradai munkabíróság elvi jelentőségű döntése egy elbocsájtott betegsegélyező-orvos perében

Nagyvárad, febr. 5. Rendkívül érdekes elvi jelentőségű ügyet tárgyal a nagyváradai munkabíróság. Dr. Pap Géza, aki a nagybárdi körzetben működött, mint „Betegsegélyező” orvos, váratlanul elbocsátották állásából és román nemzetiségű orvost neveztek ki a helyére. Az elbocsátás a felmondási idő betartása nélkül történt.

Dr. Pap Géza a munkabíró-sághoz fordult és 1929-őli sza-

badságidejét kérte és a felmondási idő megállapítását. — A munkabírósnál a Betegsegélyzőt Iulian Triff bukaresti ügyvéd képviselte, míg az orvos képviselőjében Olteanu Iosif ügyvéd jelent meg. Iulian Triff annak megállapítását kérte, hogy dr. Pop Géza mint köztisztviselő működött, tehát nem alkalmazható a munkabérszerződési törvény s így a munkabíróság nem illetékes az ügyben. Az orvos kép-

viseletében Olteanu viszont kifejtette, hogy nem tett kinevezése után esküt, fizetéséből nem vontak le nyugdíjalapra, tehát mint magántisztviselő szerepelt és ennek alapján kérte a munkavédelmi törvény idevonatkozó szakaszának a rendelkezését. A munkabíróság az alperes illetékességi kifogását elvetette s elrendelte a bizonyítási eljárás lefolytatását s az ügy érdemében való tárgyalását.

Az öngyilkos munkanélküli zsebébe csempészett „bucsulevelét” segítségével akart megmenekülni az elvetemült gyilkos

Röviden beszámoltunk a brailai borzalmas gyilkosságról. Maria Covasa, Radu Negru községbeli asszonyt meggyilkolta a férje. A férfi a nyomozás első adatai szerint a gyilkosság után az erdőben felakasztotta magát. Radu Covasa kabátjában levelet találtak, amelyben közli, hogy ő követte el a gyilkosságot azért, mert a felesége elhagyta, nem akart visszatérni hozzá és ő nem tud élni nélküle. A csendőrök a

holttestet bevitték a városka kórházába és tovább folytatták a nyomozást. A nyomozás szenzációs eredményre vezetett és kiderült,

hogy az öngyilkos nem Radu Covasa, hanem egy János Anton nevű egyén, aki nyomora miatt követett el öngyilkosságot. Kiderült az is, hogy került az igazi gyilkos levele az öngyilkos zsebébe. Covasa szökése közben az erdőn haladt keresz-

tül. Meglátta a fán függő öngyilkost és hogy a hatóságokat félrevezesse, gyorsan bucsulevelet írt és a zsebébe csempészte.

Az első pillanatban csaknem megfélemezte a hatóságokat, később azonban rájöttek a turpisságra és megállapították, hogy az igazi gyilkos Bukarest felé szökött. A fővárosban megindították a hajszát Radu Covasa után.

Sztrichninnel irtotta ki családját egy kárpátaljai erdőigazgató

A tönkrement és üldözött ember tragédiája.

Négy halottja van a családirtásnak

Huszt, febr. 5. Tegnap hajnali 3 órakor értesítették a huszti csendőrséget, hogy Egon Stanislav volt erdőigazgató lakásából gyanus hörgős hallatszik s a szomszédok, akik be akartak hatolni a lakásba, a család mind a négy tagját:

Egon Stanislavot, 28 éves feleségét és a házaspár két gyermekét a 6 éves Klotidot és a 4 éves Ervint holtan találták.

Nyomban megállapították, hogy valamennyien erős mérgező jelekkel lettek. Az asztalon nyitott borítékban a huszti államügyészhez intézett levél feküdt, amelyben Egon tudatja, hogy

egész családját sztrichninnel megmérgezte, amelyet előző este hársfeteába kevert.

Sajátmagával a családirtás után ugyanilyen módon végzett. A gyilkosságok és öngyilkosságok oka az Egon-család nagy nyomorúságában keresendő. A vizsgálat szerint — Egon Stanislav régebben igazgatója volt a Cseh Agrárbank voloci erdőjének, amelyet a bank Mikes gróftól vásárolt meg. 1935-ben hűtlen kezelés miatt Egont elbocsátották a szolgálatból.

Később pedig a bíróság sikasztás miatt elítélte. Büntetése kitöltése után Egon Husztra költözött és amikor még erdészi álláshoz sem tudott jutni napszámosmunkát végzett, hogy feleségét és gyermekeit eltarthassa. Az egykor jómódu házaspár az utóbbi időben ruháit is kénytelen volt eladni és lassanként a lakás

egész berendezése is idegen kezekbe került.

Egy másik, a csendőrséghez intézett levelében Egon azt írja, hogy

a terhére rótt sikkasztást annak idején nem ő követte el

és intrikák miatt ártatlanul kellett börtönt szenvednie. Tudatja, hogy összes adóssága 22 koronát tesz ki, de ezt sem akarja rokonainak terhére hártyahagyni, hanem kéri, hogy fezzék az adósságot a még megmaradt bufor és ágynemű árából. Minden jel arra vall, hogy Egon felesége a borzalmas tragédia előtt

meggyezett férjével és abba is beleegyezett, hogy a gyermekeket is megmérgezzék.

kellett volna megoldani a szédőkérdést, ahogyan ő Popovleniben tette: szövetségét alapon megszervezni a román kereskedelmet.

Bukarestben megalakult a „kereskedelmi ládzsások” egyesülete. Az új alakulatot egy városi táncos szervezte meg — és az

eskütételnél, amely a bukaresti városháza dísztermében zajlott le, Braescu főpolgármester is részt vett.

IPAROS UJSÁG

Kisiparos-kongresszus Bukarestben

**A Samoil-féle szervezet támogatja a kormányt
Joanifescu és Gigurtu miniszterek felszólalása**

Bukarestből jelentik: Most tartotta kongresszusát Bukarestben a „Kisiparosok Uniója”, amelynek elnöke Samoil Al. volt szenátor a munkakamarák országos biztosa, — aki D. R. Joanifescuval együtt a Román Frontból lépett át a kormányba. A kongresszus megnyitására résztvettek D. R. Joanifescu földművelésügyi miniszter, Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter, valamint Cuza munkaügyi miniszter képviselőiben dr. Guilelea munkaügyi vezérigazgató.

A nagyváradi szervezet nevében Simionescu Martin jelent meg. Samoil elnök megnyitójában hangsúlyozta, hogy a kormány programjában a kartellek és trösztök megrendszabályozása és a munkásintézmények politikai mentesítése szerepel és a „Kisiparosok Uniója” ezért támogatja a kormány akcióját.

Joanifescu földművelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az „országot meg kell tisztítani a jövevényektől, azután jó dolguk lesz az iparosoknak”. „A román iparosoknak támogatniuk kell a kormányt, mert ha a kormány nem ér el sikert a választáson, ez a kudarc nem egy párté, hanem az egész románságé lesz.

Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter beszédében kijelentette, hogy anyagbeszerzési központot fog létesíteni a kisiparosok részére. Az iparoshitelszövetkezet kérdését pedig együttesen kell újra megvitatni, mert egy a bukaresti központtal rendelkező egyesület nem adhat kölcsönöket az egész országra.

Jirgil Molni a Munkakamarák Uniójának új elnöke kijelentette, hogy a most kinevezett munkakamarai interimár-bizottságnak a szerepe korlátozva van. Rövidesen az iparosok és munkások határozni fognak a Munkakamarák jövőbeni vezetését illetően.

Samoil elnök ezzel a kérdéssel kapcsolatban kijelenti, hogy a kormány szándéka az 1873. előtti céhrendszert visszaállítani.

nem pedig az 1912 évi törvény alapján működött céhek újraszervezése.

Floarea Gugui iasii delegátus a nyersanyagok és közszükségleti cikkek árának leszállítást sürgette, a kartellek és trösztök megszüntetését és a vámtarifa csökkentését,

Simionescu nagyváradi delegátus az egészségügyi adók megszüntetését kérte. Maior Andrei pedig azt indítványozta, hogy az iparosok csak

egyetlen címen fizessenek adót. Dobrun szászvárosi delegátus olyan törvényt kért, hogy a 60—70 éves iparosok ne fizessenek adót.

Mit követel a kisiparosság?

A kongresszus második napján több felszólalás hangzott el és a szónokok kézműveskamrák létesítését kérték.

Végül határozati javaslatot fogadtak el, amely programjába vette, hogy az Unio támogatja a kormányt, amely programjába vette a kartellek és trösztök megszüntetését és az iparos-szervezetek politikai mentesítését. A kormánytól kérni fogják, hogy a választásokon jelöljék az iparosokat is. Addig is azonban a következő kívánásokat terjesztik a kormány elé:

1. Egységes adó létesítése az iparosok teherbíró képességéhez mérten.
2. A forgalmi és luxusadó megszüntetése az iparosok részére.
3. Az egészségügyi, közszéki taxák megszüntetése, illetve ezek befoglalása az egységes adicóális adóba.
4. Az új műhelyeknél 5 évi adómentesség.
5. Az adókvető bizottságokban az iparosok képviselői is helyet foglaljanak.
6. A kisiparosokat mentesítsék a könyvvezetési kötelezettség alól.
7. A Munkakamarák élére törvényes vezetőségeket nevezzenek ki.
8. Vámtarifa leszállítás a nyersanyagoknál, vasúti szállítási tarifa leszállítása, a kisiparosok előnybe helyezése a közmunkák árlejtésénél, olcsó és hosszulejratu hitel a kisiparosok részére. A trösztök és kartellek megszüntetése törvényrendelet útján.
9. Kézműves-kamarák létesítése.
10. Az ipartörvény módosítása az Unio által kidolgozott tervezet szerint (a).
11. A Betegségélyző pénztár teljes autonómiaja, vagy a míg ez elérhető, az 1933. évi betegsegélyző törvény visszaállítás.
12. Tanoncotthonok és iskolák létesítése.

A kongresszus Samoil elnöknek feljhatalmat adott határozatai végrehajtására. A legközelebbi kongresszus májusban, Bacauban lesz.

A kongresszus mellett nem mehetünk el szó nélkül. A Samoil-féle szervezetnek tudvalevőleg alig van kisebbségi tagja, mert a kisebbségi iparosok a Kisiparos-Liga keretében szervezkedtek. Mégis elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy a Samoil-féle szervezet, — noha teljes támogatásáról biztosította a kormányt — sem határozataiban, sem pedig felszólalásaiban nem találunk egyetlen szót sem a kisebbségi iparosok ellen. A memorandum felsorolt követelések

mind általános iparos-óhajok, amelyeket bármelyik kisebbségi iparos is nyugodtan aláírhat.

Jóleső számunkra ez a megállapítás annál is inkább, mert a szabadfoglalkozásuknál, — ügyvédek, gyógyszerészek, mérnökök, építészek, kongresszusaikon mostanában kizárólag a kisebbségi kollégák ellen hoztak határozati javaslatokat. Az iparosnál, aki két keze munkája után él, ilyen szempontok nem jöhetnek tekintetbe.

Volt még egy figyelemreméltó momentum a kongresszuson Cuza munkaügyi miniszter nem vett részt a gyűlésen, — csak Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter. A kongresszus kézműves kamarákat követelt. Vajjon nem jele-e ez annak, hogy a kisiparosok a munkaügyi minisztérium hatás köréből visszakerülnek az iparügyi minisztérium hatás körébe?

Jobb lenne, mint a céhrendszer....

Figyelem! Különleges szenzáció a Tivoliban!

MAYERLING Rudolf trónörökös és Vetsera bárónő szerelmi tragédiáját eleveníti fel. Danielle Darrieux és Charly Bover szeniális alakításával. Híradó Magyar felirattal!

Miniszteri rendelet a borbélyüzletek higiénijéről

Jelentettük már, hogy a borbélyüzletek higiénijára vonatkozólag a munkaügyi minisztérium rendeletet készült kiadni. A rendelet most jelent meg a Hivatalos Lapban.

A rendelet szerint a borbélyezések terjesztésének megakadályozása céljából a borbélyok és fodrászok a következő előírásokat kötesek betartani:

1. Kézműves-kamarák élére törvényes vezetőségeket nevezzenek ki.
2. Vámtarifa leszállítás a nyersanyagoknál, vasúti szállítási tarifa leszállítása, a kisiparosok előnybe helyezése a közmunkák árlejtésénél, olcsó és hosszulejratu hitel a kisiparosok részére. A trösztök és kartellek megszüntetése törvényrendelet útján.
3. Kézműves-kamarák létesítése.
4. Az ipartörvény módosítása az Unio által kidolgozott tervezet szerint (a).
5. A Betegségélyző pénztár teljes autonómiaja, vagy a míg ez elérhető, az 1933. évi betegsegélyző törvény visszaállítás.
6. Tanoncotthonok és iskolák létesítése.
7. A kongresszus Samoil elnöknek feljhatalmat adott határozatai végrehajtására. A legközelebbi kongresszus májusban, Bacauban lesz.
8. A kongresszus mellett nem mehetünk el szó nélkül. A Samoil-féle szervezetnek tudvalevőleg alig van kisebbségi tagja, mert a kisebbségi iparosok a Kisiparos-Liga keretében szervezkedtek. Mégis elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy a Samoil-féle szervezet, — noha teljes támogatásáról biztosította a kormányt — sem határozataiban, sem pedig felszólalásaiban nem találunk egyetlen szót sem a kisebbségi iparosok ellen. A memorandum felsorolt követelések

ledörzsöléssel).

4. A hajkeféket és fésűket használat előtt és után szappanos vízzel kell kimosni és felöltöztetni.

5. Minden megborotvált vendéget alkohollal, vagy kölni vízzel kell lemosni.

6. Használat után minden kendőt mosásba és vasalásba kell kiadni.

7. A borbélyüzletekben a vízvezetéknek a közcsatornával kell összeköttetésben lenni. Ahol nincs vízvezeték és csatornázás, legalább 10 liter vizet csapokkal ellátott edényben kell tartani.

8. Tilos a borbélyüzletek belsőjében a ruha keféls és lesepítés.

A rendeletet a minisztérium egészségügyi osztálya hajtja végre.

Nagyszerűen bevált a bébi-gázálarc

Az angol légvédelem legfőbb vezetője egy előadásban bejelentette, hogy sikerült megtalálnia a csecsemők számára egy tökéletesen védő gázálarcot. Mindenkit meg lehet védeni a mérges gázok ellen, csak éppen a négyhónapos csecsemőket nem. Hodson gá-

rancsnak közölte, hogy az új bébi gázálarcot már ki is próbálták a légvédelmi osztály egyik magasrangú tisztjének a csecsemőjén és az új rendszerű gázálarc remekül bevált. A bébi-gázálarcokat ugyanugy fogják szétosztani, mint a felnőttéket.

A magyar grófkisasszony, akiből királynő lesz

A mondén pesti színházi újság béli fényképcsoportjából kilép egy arisztokratánő és egyenesen a trónra lép. Geraldine, a nagynevű grófi család leánya, királynő lesz. Az ország, amely uralkodónőjét fogja tisztelni benne, nem nagy, a trón, amelyen helyet foglal, kissé kalandos multat hagyott maga után, a nép, amely felnéz majd Geraldine fejedelmi alakjára, most indul el a kultúrtörténet útján: még is a tény jelentősége letagadhatatlan, Geraldine királyságának romantikus ize van. Sokkal romantikusabb karrier ez mintha mondjuk egy varrőleányból grófné lesz.

A romantika nem hagyja magát. Akármilyen anyagias lesz is a világ, akármennyire, birtokba veszi az emberi szellemet a technika robogó hatalma, a szív időnként elvégzi a dolgát. A szív továbbra is az a csodás mechanizmus marad, amelyet az emberi tudással és értelemmel sem pótolni, sem utánozni nem lehet. A szív az, amely ismét és ismét magának követeli a történeteknek egy adagját, hogy valóra váltsa álmokat, hogy, azok, akik a mai robotban elnyűtt testtel este, elalvás előtt, ébren szeretnek egy sort álmodni, bizzanak s higgyenek az álmok valóra válásában, higgyenek a romantikában, az egyszerűek, a buták életének hamis világában.

Ezeknek most el lehet mesélni: Hol volt, egyszer volt egy szépséges királykisasszony, akinek Geraldine volt a neve... Es a meséken, álmokon élő kis hadsereg, a kifutó lányok, masamódok és a félretaposott cipelőjű gyári munkáslányok álmában ringatózik a lágy fuvallatu, dallamos név: Geraldine. Soha ilyen szép nevet. A Színházi Élet írásban és képben szövi a mesét és az élet kis robotosai móhon csapják fel csütörtökön a sokszin nyomású kis füzetét, amely tele van mindazokkal, akik az álmok hátán lettek valakikké: sztárok Hollywoodban, kis színésznők a Vigben, bálkirálynők és legalább is valamely női zenekar primása Patagóniában és ime most valaki, aki valóságos királynő lesz trónon, paláttával és koronával. Királyné, de nem pünkösdre, vagy a jószágbálra, vagy Siófokon, hanem úgy, amint az a mesékben áll, husból és vérből való király melletti királyné.

Ez a tény minden más valószínűséget háttérbe szorít. Azt is, hogy a király háromgyermekes családapa, már nem is olyan fiatal és egy kalandos forradalom útján lépett a trón-

ra és végeredményben a családfáját sem tudja messzebb vezetni, mint addig az időig, amikor Geraldine nagyapja már országbíró volt. Mert ez a házasság nem morgantikus. Szabályszerű biztonsággal felépített, alkotmányosan jóváhagyott házasság, de ott, Pesten azok, akik távoli színpadokról stúdiókról álmodnak, egy percig sem hagyják magukat a valóságtól kiábrándítani és álom-ködképet alkotnak a jövőendő királyné alakja köré, aki ezzel a házassággal mégis csak a legnagyobb rangot éri el, amelyet Pestről, a Duna mellől, a Színház és Vidéke színes világából kiugorva, befutni lehet.

Es így van ez rendjén. A férfiak túlekszenek, verejtékeznek a kenyérért, lopnak, csalnak a női prémeikért, sikkasztott pénzen viszik a nőket vászorára... ez a való élet. De a nők álmodnak és ábrándképeket szönek, mint megannyi Penelopék, akik éjjel újra kibontják a különös, tarka képeket gobelineket. Tenger, távoli hűves, kaland a viharral... Mind benne van a kis Penelo-

pék gobelinjeiben, csak éppen a kérők ostroma hiányzik, különben Ulysses régi meséje ismétlődik. És minden nő... Amíg az asszony nem hajítja nyugvóra fejét, valamilyen kispolgári háló vánkossán, amíg fel nem sir a csiszoltflakkos nappaliban az első gyermek-sikoly, addig minden nő álmodik, ha nem is kékhegyű királyság trónjáról, de valamiről, ami szebb, mint az, ami van, amelyben több ő, mint ma. A bolli kisasszony, a kis színésznő, a beérkezett dizőz térbeli és rangbeli távolságokról álmodik. Új télikabát tavaszi kosztüm, prémes bunda, sportkocsi csak lépcsőfokok az álomhierarchiában és a mondén revü szerkesztői ezt olyan jól tudják és úgy értik azt, hogy ringassák álomba a nőket, akiknek a ruzsudas kis életükbe olyan andalítóan dalolják bele, hogy Geraldine királyné lesz, a Geraldine, aki elvégre éppen úgy járt a Váci-uccai flaszteren, mint valami Gizi, akit Madame Berta elszalajt a kalapmintákkal és elvégre éppen úgy lépett rá a Széchenyi-bál előtt a Vigadó lépcsőire, mint valamilyen illus, aki a józsefvárosi társas-kör tancos mulatságára megy és aranyos cipelőit ott vásárolta a Váci-uccában, csak néhány uccával elegánsabb helyen, mint más.

Nap oldal

A KEDVES fiatalember, aki halk, suttogó örökös intelligenziaprüfung-szerű előadásával mutatja, vagy az is lehet, hogy szórakoztatja társaságát, sok jó tulajdonsága mellett, arról is nevezetes, hogy bizony lekészt még eddig az élet pénzostzó véletlen alkalmairól. Így aztán, a pillanatnyi gondok eliminálása, rendszerint az asztalnál hozzá legközelebb ülő barátját érdekli. Kisebb-nagyobb vágások tarkítják élete egyhangúságát, de konokul kitart ama rögeszméje mellett, hogy hát egyszer csak jóra fordul minden és busásan visszafizet majd mindenkinek, akik elhagyatott napjaiban mellé álltak, vagy helyesebben melléültek. Nos, ezzel a kedves ifjával történt meg, hogy napokig elmaradt rendes társaságától, amely már aggódni kezdett érte. Találgatták, vajjon mi történt vele, beteg, vagy talán, ami még rosszabb, valami komoly foglalkozás után nézett. Mondom, az aggodalmas találgatások egész légijója vetődött fel, amikor aztán tegnap este friss levertséggel újból feltűnt barátai asztalánál. Rögtön közrefogták, kérdésekkel ostromolták, mi van vele, hol járt, nincs-e valami baja, mire a fiatalember lemondóan legyintett:

— Angina „pech”-torisom volt.

— Hát az meg már milyen betegség? hördültek fel a társaság tagjai.

— Hát kérlek, — hangzott a felvilágosítás — X ur elutasította egy egészen szerény, csekély anyagi igényemet és az elutasítást annyira mellreszíttem, hogy napokig nem merem mutatkozni.

NAGY VITAK folytak mostanában, korunk divatos jelszava, az antiszemita körűl. Pro és kontra vélemények hangzanak el és a mint a kérdés évezredek óta nem jutott nyugvópontra, — úgy most is kevés kilátás van arra, hogy a vitatkozó felek megegyezésre tudnának jutni. Egy ilyen vitának voltunk tanúi a közeli napokban. Egy újdonsült keresztény vitte a szót, aki, mint egyébként is a divathoz mindenben alkalmazkodó egyéniség, ebben a kérdésben sem akar lemaradni. Mikor már kifogy minden argumentumából, hogy állításait valószínűsítse, így fakad ki:

— Rólam köztudomású, hogy én szeretem a zsidókat.

— Mi az, hogy szereti — hördül fel egy borizú hang — hisz maga is zsidó!

Fej -

és derékfájás, émelygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztésszavarok következménye. Ilyenkor is segít a

DARMOL

Darmol hashajtó patikában és drogériában 4.- és 35.- L

Gyónási titok Indiában

Londonból írják: Az indiai Travancoro város bírósága előtt büntető eljárás indult még az elmúlt évben egy katolikus pap ellen, mert nem volt hajlandó közölni egy tolvajnak nevét, aki lopását előtte meggyónta s a pap utasítására a lopott holmikat tulajdonosuknak visszajuttatta. Az első fokon a lelkeszt el is íté-

ték. India állam vezető katolikus személyiségei azonban beadvánnyal fordultak a kormányhoz, amelyben megkísérelték, hogy a katolikus álláspont számára megértést biztosítsanak. A beadvány sikeresnek is bizonyult, mert a második fokon az eljárást a katolikus pap ellen megszüntették.

MÉG MA ÉS HOLNAP

mindenki beválthatja a „rumba” szelvényeket.

RAGADJA MEG

tehát az alkalmat, nehogy igazoló-jegy nélkül maradjon és elszalassza

SZERENCSEJÉT

Közkívánatra

meghosszabbítva! 39 lei.
1 dró művészi nagytás 39 lei.
3 drb rendelésnél 3 drb művészi
levelezőlapot ajándékba adunk

FOTO JULIETTA

Bulevardul Regele Ferdinand 6

A kiválasztott

— Regény — 51

Május huszadikán Miss Susan Kerrt majdnem autóbaleset érte, július elsején majdnem halálra gázolta egy autóbusz, június tizedikén, hat nap pal ezelőtt, elragadta a lova és majdnem végzetes szerencsétlenség érte. Az ön gyanuja az Mr. Heath, hogy e sok baleset nem lehetett véletlen. Vagyis, más szóval: a látszólagos baleseteket ismeretlen személy vagy személyek keze irányította. Ez még nem elég. Ön tovább is megy. Magában arra a következtetésre jutott, hogy a Miss Kerrt ért szerencsés végű baleseteknek ugyanaz a szerzője, aki a másvilágra küldte George Anstruther és Miriam Rossitert.

— Ön megkísérelte rábeszélteni Miss Kerrt, hogy őriztesse magát. Miss Kerr visszautasította ezt. Így önnek nincs módjában a rendőrség szolgáltatását kérni. Azt kívánja, — hogy cselekedjünk valamit a fenyegető „balesetek” megakadályozására, mert Miriam Rossier és George Anstruther halálát nem véletlen szerencsétlenség okozta, hanem megölték őket. Továbbá azt is akarja, hogy találjuk meg azt a személyt vagy személyeket, akik ezekért a gyilkosságokért felelősek, még mielőtt Miss Kerr biztonságát veszélyeztetnék... Gondolom, úgy mondtam el mindent, ahogy ön gondolja.

— Tökéletesen úgy — mondta Heath.

Pike is helyeslően intett

— A következő teendő tehát... — kezdte Anthony.

— oBcsánat, azt hiszem, valamiről megfeledkezett. Ugyebár azt mondta, hogy aki Susan „baleseteit” irányította, következésképp ugyan az volt, aki George Anstruther és Miriam Rossitert a halálba küldte?

— Igen, így mondtam.

— Megfeledkezett valamiről.

Anthony a fejét rázta:

— Nem hiszem. Miről?

Heath határtalan felindultságban felkapta kezét, miközben megbillentette a poharát. A kiömlött portói sötét foltot festett a fehér asztalterítőre. Nem is vette észre. Rámutatott Anthonyra.

(Folyt. köv.)

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szögig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakatalomban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

Izraelita jó fehérnemű-váró férjhez menne idősebb, komoly fiatalemberhez, vagy esetleg özvegyhez. Levelet „Boldog asszony” jelíggel a kiadóba. 390

ÁLLÁS

Gazdasszonyt keres elsejére magános keresztény ur. Levelet „Gazdasszony” jelíggel a kiadóba. 395

Keresünk zsidó-nőket háztartási munkára. Jelentkezni 3 és 4 óra között. Dr. Pollatsekne Str. Rimanóczy No. 4. I. em. 374

Gyermektelen asszony takarításért lakást, fizetést, kap. Szandier Str. Coşbuc 11. 394

Virágkertész tanulóknak 15—16 éves fiut felveszek. Nagy Sándor Cal. Ostășilor 61. Oradea. 310

Minden szobaleány azonnal felvétetik. Dr. Szirmai Str. Brătianu 17. 393

Napszámos vincellért 15-re, vagy március elsejére felveszek. Értekezni délelőtt Str. Alexandri 44. Ullmann. 373

Vidéki butorgyár felvesz két tisztességes asztalos, esetleg nem szakképzett munkás családot, melyben a munkás családfőn kívül legalább két leányunkas is van. Jelentkezni Oradea Calea Iuliu Maniu 25 vasárnap délelőtt 10 és 12 óra között. 391

Az angol légihaderő „békeállománya”

Az egyik angol napilag érdekes cikkben számol be az angol légi fegyverkezés terveiről. Értesülése szerint 1938. végére az angol légi haderő nem kevesebb, mint tízezer repülőgép fölött fog rendelkezni. 1938 év folyamán a kiöregedett és korszerű gépek mellett már lassu repülőgépeket kicserélik és értékesítik. Ezeket a repülőgépeket pótolják elsősorban, de ezenkívül emelik a repülőflotta létszámát is. Az év végére a brit szigetek 1760 első vonalbeli repülőgép fog állomásozni és minden egyes első vonalbeli gép után a becslés szerint leg-

Csillagváros és Velence környékén lakó gyakorlott, megbízható lapkihordót bevezetett helyre keres a Friss Ujság. Fix fizetés és mellék jövedelem. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 349

ÉTEL-ELADÁS

Eladó olcsón Wilson ucca 81 alatti két lakásos 28 méteres frontu sarokház. Felvilágosítást ad a háztulajdonos, lakik Decebal (Vitéz-u.) 9 és Dr. Váradí Ödön ügyvéd Delavrancea Rifoók Zsigmond-u.) 1 ügyvédi kamara épület.

Sürgősen eladó egy ház. Selesuşi rét 8. ucca 32. Balaton. 379

Cukrászoknak tortalap, papírtálca, mignon papírok, papírszalvéták nagy választékban a legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában.

Betétet keresek megvételre az Unirea Bankból (30.000-ig). Dr. Ridi. Matei Basarab 4.

Magánház eladó Calea Muntilor No. 23. 392

KÜLÖNFÉLE

Ford és Hanomag traktorok, téglák és cseréprések, esztergapadok, szallagfűrészek, 60 HP. Diesel 16—20 HP. petroleum-motorok, egy községi tűzifecskendő, 4-6 HP cséplőgarnitúrák, hengerek, malmi gépek, rovátkelő és csiszológép, 120 és 200 HP stabil gépek, szabadalmazott herefejtő készülékek kaphatók: Desider Friedrich, Timişoara IV. Str. Vespasian 4.

Multat, jelent, jövőt mondog 20 lejért és bármilyen bajában segíteni tudok. Str. Moldova 58-a Oradea. 5099

Rádió műsor

VASARNAP

BUKAREST. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 11.55 Istentisztelet 13 Hírek és Dinicu-zenekar. — Közben 14.10 Hírek. 14.45 Humor. 15 Gazdáknak. 18 Katonazene. 19.15 Táncclemezek. 19.45 Karének. 20.30 Hangjáték. 21.20 Táncclemezek. 22 Hírek. 23.10 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, melynek szünetében körülbelül 22.30 Sporthírek. 23 Rádiózenekar. — Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. 13.20 Pontos időjelzés. — 13.30 Operaházi zenekar. 15 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Katonazene. 17.15 Időjárás és tudományos időjelzés. Előadás. 17.45 Zongoraszámok. 18.10 Felolvasás. 18.40 Magyar est. 19.50 „Az árva”. Elbeszélés. 20.20 Gordonkaszámok. 20.50 Sporteredmények. 21 Hangjáték. 22.10 Hírek. — 22.35 Cigányzene. 23.15 Jazzhármás. 24 A rádió szalonzenekara. — 1.05 Hírek külföldre

HÉTFŐ

BUKAREST. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés. 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 13.40: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gramofonlemezek. 19 Időszervi anyag. 19.45 Csak Rádió Románia: Lemezek. Csak Bukarest: Mozart: Divertimento. — 19.55 A két állomás együtt: Felolvasás. 20.10 Szórakoztató zene. 21 Felolvasás. 21.15 Lemezek. 21.40 Beethoven: Hegedű és zongoraszonáta. 22.10 Nanescu Nana énekel. 22.30 Hírek. 22.40 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Orosz zenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 15.40 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákfélóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Cimbalomszámok. 18.25 Előadás hanglemezekkel. 19.25 Középlejáratu kölcsönök. Előadás. 19.40 Énekszámok. 20.10 A berlini magyar kolónia órája. 21.15 Cigányzene. 22.13 Hírek. 22.40 Magyar táncclemezek. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Beszélgetés H. Vogt breslauer egyetemi tanárral. 23.20 Ravel emlékest. 24.40 Hírek német nyelven. 24.45 Angol táncclemezek. 1.05 Hírek külföldre.